

Uitvoeringsprogramma 2016

Omgevingsdienst IJmond

Gemeente Haarlem

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251 – 263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

1. INLEIDING.....	3
1.1 Opvallende zaken 2016.....	3
1.2 Afspraken over wijze van communiceren en rapporteren	4
2. VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Vergunningverlening	5
2.3 Toezicht en handhaving	6
2.4 24-uurs bereikbaarheid incidenten, calamiteiten en rampenbestrijding	7
2.5 Gemeenteoverschrijdende uitvoering	7
2.6 Uitvoering gemeente Haarlem	12
3. UITVOERING SPECIALISTISCHE MILIEUREGELGEVING	14
3.1 Bodem	14
3.2 Externe veiligheid	14
4. MILIEUBELEID EN DUURZAAMHEID	15
4.1 Energiebesparing "EnergieTop"	15
4.2 Regionale aanpak verduurzaming particulier woningbezit.....	16
5. ORGANISATIE, BELEID EN ONDERSTEUNING.....	17
5.1 Bedrijfsbureau	17
5.2 Accountmanagement	17
5.3 Beleidsadvies en bestuursondersteuning.....	17

1. Inleiding

Het Uitvoeringsprogramma 2016 Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) geeft het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, de gemeentebesturen en het provinciebestuur inzicht in wat zij in 2016 van ODIJ mogen verwachten. In het uitvoeringsprogramma staat een goede omgevingskwaliteit centraal, met als vaste thema's externe veiligheid, milieukwaliteit, duurzaamheid en beperking van hinder.

Tot de uitvoering van de wettelijke taken door ODIJ behoren vergunningverlening, toezicht en handhaving. Met de professionalisering van de handhaving en de vaststelling van kwaliteitscriteria binnen het brede domein van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is in de afgelopen jaren gebleken hoe essentieel het is om de uitvoering van de wettelijke taken op orde te hebben en daarbij ook steeds de aanpak te verbeteren.

1.1 Opvallende zaken 2016

In 2016 zal een aantal onderwerpen prominent aandacht vragen, zowel van de organisatie en medewerkers, alsook bij gemeenten en provincie op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

1.1.1 Omgevingswet

Naar verwachting zal eind 2018 de Omgevingswet in werking treden. Met deze wet worden 26 wetten naar één wet teruggebracht en worden 120 AMvB's samengevoegd in 4 nieuwe AMvB's. Met de Omgevingswet moet het omgevingsrecht eenvoudiger, efficiënter en beter worden, met ruimte voor regionale verschillen en duurzame ontwikkeling en een actieve en kwalitatief goede uitvoering. Belangrijke principes daarbij zijn:

- Vertrouwen en decentraal, tenzij;
- Eigen verantwoordelijkheid en bestuurlijke taakverdeling;
- Gelijkwaardig beschermingsniveau, mét flexibiliteit.

In 2015 heeft een bestuurlijke conferentie inzake de Omgevingswet plaatsgevonden voor alle 18 deelnemers van ODIJ. In 2016 wordt gekeken naar pilots om vast te oefenen met de Omgevingswet, alsook een proces uitgewerkt om tot implementatie van de wet te komen. Daarin wordt actief de samenwerking gezocht met gemeenten en provincie, om zo te kunnen duiden welke gevolgen de wet gaat hebben en welke rollen de verschillende partijen daarin spelen.

1.1.2 Wet VTH – kwaliteit en verplichte toetreding

In het uitvoeringskader is uitvoeringskwaliteit gedefinieerd als de mate waarin een product voldoet aan de juridische doelen én bijdraagt aan de omgevingsdoelen. Hiervoor past ODIJ het INK-model toe op vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2016 wordt de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (Wet VTH) van kracht waarmee gemeenten en provincie verplicht worden een verordening inzake kwaliteitscriteria VTH-taken vast te stellen waaraan ODIJ dient te

voldoen. ODIJ heeft opdracht gekregen van het bestuurlijk platform hierin een procesvoorstel te doen.

De Wet VTH regelt eveneens dat alle gemeenten verplicht zijn voor wat betreft het zogenoemde basistakenpakket milieu (zwaardere milieutakenpakket) toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling van de omgevingsdienst in hun regio. Voor ODIJ betekent dit dat nog negen gemeenten (Bloemendaal, Edam-Volendam (incl. Zeevang per 1 januari 2016), Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Zandvoort) dienen toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. Begin 2016 worden hiertoe verschillende scenario's uitgewerkt.

1.1.3 Energieakkoord

In 2016 vormt het Energieakkoord een belangrijk uitgangspunt voor de uitvoering van ODIJ, zowel op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, als in de advisering en projecten. Op de EnergieTop die in juni 2015 is gehouden, waarbij de portefeuillehouders van alle gemeenten in het werkgebied van ODIJ en Provincie Noord-Holland aanwezig waren, bleek dat de ambities hoog zijn. In 2016 wordt hieraan concreet opvolging gegeven door de uitwerking van enkele thema's.

1.1.4 Juniorenopleiding

Begin 2016 start bij ODIJ opnieuw de Basisopleiding milieu-inspecteur. Hieraan zullen in ieder geval de nieuw geworven junior-medewerkers omgevingsrecht deelnemen, maar de cursus staat tevens open voor medewerkers van gemeenten, provincie en andere omgevingsdiensten. Met de opleiding worden medewerkers die willen uitgroeien tot volwaardig milieu-inspecteur, opgeleid op het gebied van de bekende milieuonderwerpen. De opleiding gaat echter ook in op het integrale aspect van toezicht en handhaving en besteedt tevens aandacht aan brandveiligheid, bouw en Drank- en Horecawetgeving. De cursusduur bedraagt 20 lesdagen, verspreid over evenzoveel weken.

1.2 Afspraken over wijze van communiceren en rapporteren

Uitgangspunt van dit uitvoeringsprogramma is dat ODIJ helder is over de wensen en eisen van de gemeenten op het gebied van de bij ODIJ ondergebrachte taken, zowel wat betreft de te leveren kwaliteit en kwantiteit, als de tijd die daaraan mag worden besteed. ODIJ stelt daarom per vier maanden tertaalrapportages op die aan het bestuur van gemeenten en provincie worden aangeboden.

In de tertaalrapportages wordt over de voortgang van het uitvoeringsprogramma gerapporteerd en worden eventuele bijzonderheden uitgelicht. ODIJ probeert bij de rapportage in vorm zoveel mogelijk aan de te sluiten bij de wensen van de deelnemers en op inhoud inzichtelijk te maken welke resultaten worden behaald met de taken die worden uitgevoerd. Ook in 2016 wordt daarom verder gewerkt aan een verbetering van de verslaglegging en rapportage.

2. Vergunningverlening, toezicht en handhaving

2.1 Inleiding

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) dient aan kwaliteitscriteria te voldoen bij de uitvoering van haar taken. In het Uitvoeringskader Omgevingsdienst IJmond 2015-2018 zijn, op grond van een gebieds- en probleemanalyse, de prioriteiten en doelstellingen geformuleerd waar ODIJ zich op richt bij de uitvoering van de VTH-milieutaken (met name het basistakenpakket). Hiermee wordt beoogd een gelijk speelveld (level playing field) te creëren binnen het werkgebied van ODIJ. Waar mogelijk wordt dit ook op bovenregionaal niveau opgepakt, in samenwerking met de handhavings- en ketenpartners. Het uitvoeringsprogramma vormt de concrete uitwerking van het uitvoeringskader. Onder 2.5 is de uitvoering opgenomen die op regionaal niveau wordt opgepakt, derhalve voor alle gemeenten en de provincie die zijn aangesloten bij ODIJ. Onder 2.6 is de uitvoering specifiek per gemeente/provincie opgenomen.

2.2 Vergunningverlening

Vanuit het Rijk wordt erop ingezet steeds meer bedrijven onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer te brengen, waardoor steeds minder bedrijven vergunningplichtig zijn (omgevingsvergunning onderdeel milieu). In de dagelijkse praktijk zien wij dat terug in een verhoogd aantal meldingen Activiteitenbesluit milieubeheer en het opstellen van daarbij behorende producten als maatwerk en gelijkwaardigheid.

Nu steeds meer 'zwaardere' bedrijven onder algemene regels vallen en kunnen volstaan met het indienen van een melding, is het de taak van ODIJ, namens de gemeente, na te gaan of de leefomgeving voldoende wordt beschermd of dat aanvullende maatregelen (maatwerk) noodzakelijk zijn. Al met al betreft het een verplaatsing van de inzet met een veranderende output waarbij de tijdsbesteding zeker niet afneemt. De trend zet zicht door dat het aantal vergunningen vermindert en het aantal meldingen en maatwerk toeneemt.

Onder de vergunningverleningstaken worden verstaan:

- voeren van vooroverleg;
- beoordelen aanvragen/meldingen;
- opstellen voorschriften inclusief considerans;
- bespreken van voorgenomen maatregelen met bedrijf;
- doorloop van de toepasselijke procedure (Wabo/Awb);
- afhandelen zienswijzen, bezwaar en beroep;
- behandelen rechtbank/Raad van State procedures;
- advisering bestuur;
- advisering gemeentelijke afdelingen, met name RO.

2.3 Toezicht en handhaving

Kerntaak van ODIJ vormt toezicht en handhaving bij bedrijven en op ketens. Bij toezicht en handhaving hoort de verzameling en registratie van informatie met het oog op de beoordeling van de naleving van de regelgeving en de eventueel daarop volgende interventie of advisering inzake het opleggen van bestuurlijke sancties. Ook de behandeling van klachten die betrekking hebben op de naleving van de regelgeving hoort bij toezicht.

2.3.1 Programmatisch en informatiegestuurd

Inrichtinggebonden milieucontroles en ketentoezicht- en handhaving worden in voortschrijdende mate projectmatig volgens de methodiek van programmatisch en informatiegestuurd handhaven opgepakt. Door goede analyses en daarop gebaseerde heldere keuzes kunnen betere resultaten worden bereikt en is ODIJ beter in staat om proactief te reageren in plaats van reactief. Daarnaast is ODIJ in staat om richting bestuur en maatschappij te verantwoorden wat het resultaat is van de handhavinginspanningen.

Deze methodiek houdt in dat inzet daar gepleegd wordt, waar de grootste risico's op niet-naleving zich voordoen. Er wordt dus niet meer uitgegaan van het afwerken van een bedrijvenlijst. Dit vereist dat voorafgaand daadwerkelijke inspectie een goede analyse wordt gemaakt van de resultaten uit het verleden, doelgroep, naleefgedrag en risico's. Dit gebeurt in samenwerking met andere partners in handhaving, maar bijvoorbeeld ook met brancheverenigingen. Vervolgens kan bepaald worden welke aanpak passend is voor de doelgroep en inzet gepleegd worden.

Om op regionaal en bovenregionaal niveau tot betere samenwerking, afstemming en informatieuitwisseling te komen maakt ODIJ namens de gemeenten en provincie waarvoor zij taken uitvoert samenwerkingsafspraken met andere uitvoeringsdiensten, OM, politie, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport en ISZW. Hiermee vindt op verschillende niveaus overleg en afstemming plaats. Dit varieert van casusoverleggen waar concrete zaken op operationeel niveau worden besproken tot selectieoverleggen waar op tactisch niveau informatie uitgewisseld wordt en tactieken worden bepaald, alsook bestuurlijke overleggen waar op strategisch niveau afspraken worden gemaakt.

2.3.2 Ketentoezicht en -handhaving

Ketenhandhaving is door relevante toezichthouders op elkaar afgestemd toezicht en handhaving op een keten. Een keten is een reeks van opeenvolgende partijen die handelingen verrichten met eenzelfde risicovolle stof. Door de keten en de stof centraal te stellen kunnen we als ODIJ effectiever toezicht houden op de wijze waarop deze stoffen in de verwijdering- en verwerkingsketen terecht komen. Ketentoezicht en -handhaving kan projectmatig opgepakt worden maar ook onderdeel vormen van het reguliere inrichtinggebonden toezicht. In het uitvoeringskader zijn de ketens asbest, grondstromen, afval en afwater geprioriteerd.

2.3.3 Overig toezicht en handhaving

ODIJ voert voor een groot aantal gemeenten ook andere taken uit dan alleen milieutoezicht bij inrichtingen en op ketens (zgn. basis- en milieutakenpakket). Denk hierbij aan:

- Integraal toezicht en handhaving BWT en brandveiligheid;
- Toezicht en handhaving Drank- en Horecawet;
- Advisering, toezicht en handhaving evenementen;
- Geluidontheffingen horeca (Activiteitenbesluit, APV);
- Ontheffingen en bijzondere toestemmingen laden en lossen, vuurwerk en LPG.

Waar mogelijk worden deze taken integraal opgepakt, zodat de ondernemer één inspecteur over de vloer krijgt, die op meerdere aspecten controleert. Hieraan wordt voor 2016 verder invulling gegeven zoals beschreven onder 2.6.

2.4 24-uurs bereikbaarheid incidenten, calamiteiten en rampenbestrijding

ODIJ is 24 uur per dag oproepbaar voor advisering en ondersteuning op milieugebied bij incidenten, calamiteiten en gemeentelijke rampenbestrijding. Oproepen worden verzorgd door de meldkamer van de Regionale Brandweer. Taken zijn:

- up-to-date houden milieu-incidentenplan (MIP);
- opstellen hoofdstuk calamiteitenplan gemeente;
- 24-uurs bereikbaarheidsregeling;
- bijstand verlenen bij milieu-incidenten;
- oplossen van incidenten;
- adviseren van bestuur;
- advisering communicatie naar doelgroep/ externe partners;
- uitvoeren van metingen.

2.5 Gemeenteoverschrijdende uitvoering

Vergunningverlening (V), toezicht (T) en handhaving (H) 2016

Wettelijk adviseur (V)

Gedeputeerde Staten hebben aangegeven dat zij voornemens zijn in 2016 de vergunning van TaTa Steel, die op een aantal punten niet voldoet aan de best beschikbare techniek, in gedeeltes aan te willen passen. Gedeputeerde Staten sluiten niet uit dat sommige wijzigingen leiden tot een lagere bescherming van de leefomgeving. Wij vervullen namens de gemeenten waar TaTa in is gelegen en/of directe invloed heeft, de rol van wettelijk adviseur voor het onderdeel milieu. In 2016 verwachten wij extra aandacht aan onze rol als wettelijk adviseur te besteden om de belangen van deze gemeenten te behartigen.

Samenwerking OD NZKG (VTH)

In 2016 wordt de samenwerking tussen OD NZKG en ODIJ verder vorm gegeven.

Een resultaat van de Pilot vergunningverlening tussen OD NZKG en OD IJmond die

in 2015 is afgerond, is dat op de werkvloer samenwerking wordt gezocht voor bedrijven met gelijkwaardige activiteiten, denk aan op- en overslag van schroot en verwerken van cacao.

In 2015 is gestart met het uitvoeren van een analyse naar de risico's van de opslag van gevaarlijke stoffen. Afhankelijk van de resultaten van de analyse wordt er in 2016 capaciteit ingezet op het controleren van de opslag van gevaarlijke stoffen.

Vierde tranche Activiteitenbesluit milieubeheer (VTH)

Met inwerkingtreding van de Vierde Tranche Activiteitenbesluit milieubeheer per 1 januari 2016 komen nog meer bedrijven onder algemene regels te vallen. Deze verandering heeft tot gevolg dat nog meer bedrijven geheel en/of gedeeltelijk onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit de vergunningen, onder meer voor emissie naar de lucht, de komende periode van rechtswege vervallen. Wij hebben de taak om in 2016 na te gaan of dit gevolgen heeft voor de bescherming van de leefomgeving en of maatwerk nodig is om minimaal dezelfde bescherming voor de leefomgeving te bieden. In 2016 is een resultaat zicht op de actuele regelgeving voor de individuele bedrijven. Een inventarisatie van de betreffende bedrijven moet nog plaatsvinden. De verwachting is dat het beoordelen van een dossier overeenkomt met het behandelen van een melding Activiteitenbesluit.

LPG-tankstations (VTH)

LPG-tankstations worden jaarlijks gecontroleerd. Uit de in 2015 uitgevoerde controles blijkt dit onverminderd relevant. Bij 54 van de 64 tankstations zijn in 2015 in totaal 279 overtredingen geconstateerd, de meeste waarvan betrekking hebben op het afleveren van brandstof, de ondergrondse tanks en bodembeschermende maatregelen.

In 2016 wordt dit meegenomen, maar wordt bij het toezicht ook specifiek gefocust op de opstelplaats van de tankwagens en de coördinaten hiervan geverifieerd in het RRGs (voor zover nog niet vastgelegd). Daarnaast wordt bekeken of de tankauto's zijn voorzien van een brandwerende coating en het bij het LPG-tankstation aanwezige leidingwerk gecontroleerd.

In 2009 is de doorzet LPG bij veel tankstations begrensd, waarmee veiligheidscontouren zijn vastgelegd. Binnen deze contouren, die zich uitstrekken tot buiten het perceel, is slechts een beperkte ontwikkeling mogelijk. Nu blijkt dat de verkoop van LPG sinds 2009 is afgenomen, waardoor de doorzet aan LPG op een lager niveau begrensd kan worden en de bijbehorende veiligheidscontouren afnemen. Het maakt dat meer ruimte vrijkomt voor ontwikkelingen. In 2016 wordt geïnventariseerd wat de doorzet aan LPG is bij de LPG-tankstations in het werkgebied, en waar mogelijk wordt de doorzet aan LPG verder begrensd.

Energieakkoord/Energy Efficiency Directive (VTH)

Door gemeenten zijn stevige ambities geuit op duurzaamheidsvlak (zie H.5). In 2016 wordt hier actief inzet op gepleegd, zowel vanuit advisering alsook vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het Energieakkoord dat op landelijk niveau gesloten is, is een van de belangrijkste punten een steviger inzet op de handhaving van energiebesparende maatregelen bij bedrijven. Hiertoe komend onder meer gefaseerd zogenoemde maatregellijsten beschikbaar voor de verschillende bedrijfsbranches. Concreet zijn deze reeds beschikbaar voor bijvoorbeeld scholen, kantoren, zorginstellingen, bedrijfshallen en garagebedrijven. In 2015 is reeds gestart met inventarisaties en voorlichting, in 2016 wordt hierop doorgepakt en waar nodig gehandhaafd. Medewerkers van ODIJ volgen ook in 2016 verschillende trainingen en opleidingen om uitvoering te kunnen geven aan deze opgave.

De regeling implementatie Richtlijn energie-efficiëntie verplicht grote ondernemingen (>250 werknemers en/of omzet >€50 miljoen) om voor 5 december 2015 een energiebesparingsonderzoek (energie-audit) op te laten stellen, waarin ook duurzaam vervoer is opgenomen. ODIJ beoordeelt deze audits en borgt dat haalbare maatregelen middels maatwerk aan de bedrijven worden opgelegd. Op grond van de Wet milieubeheer moeten alle maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder worden uitgevoerd. De bedrijven die geen energie-audit overleggen, zullen in 2016 worden bezocht en door de inspecteurs gestimuleerd om alsnog de audit uit te voeren.

Autoherstelbedrijven (TH)

In dit project worden autoherstelbedrijven gecontroleerd op de afvoer van afvalstoffen, met name afgewerkte olie, banden, oliefilters en accu's. De keten van afvalstromen binnen deze branche vertoont grote verschillen in het afgevoerde afval en het daadwerkelijke verwerkte afval. Een aantal afvalstromen levert geld op waardoor het lucratief kan zijn om deze afvalstoffen buiten de reguliere wegen om af te voeren. Eind 2015 zijn hiervoor checklisten uitgegaan naar de bedrijven. In 2016 vindt een verdiepingsslag plaats en wordt de afvalketen in beeld gebracht. De informatie die hieruit volgt wordt mede gebruikt in het project Administratief toezicht Landelijk Meldpunt Afvalstoffen.

Natte koeltorens (TH)

Naar aanleiding van de legionella-uitbraak in 2006 bij het oude postgebouw in Amsterdam is de legionellapreventie voor natte koeltorens ook opgenomen in Activiteitenbesluit. Er is een meldingsplicht voor koeltorens/verdampingscondensators gekomen. Omgevingsdiensten dienen koeltorens/verdampingscondensators te registreren om bij een uitbraak de bron beter en sneller te kunnen traceren.

In 2015 hebben medewerkers een training natte koeltorens gevolgd. In navolging op deze training worden de in ons werkgebied liggende natte koeltorens gecontroleerd. De daarop volgende jaren zullen deze bedrijven gecontroleerd door

middel van (digitaal) laten toesturen van de uitgevoerde monsternames. Aan de hand van alle verzamelde gegevens zal er steekproefsgewijs een fysieke controle uitgevoerd worden.

Administratief toezicht Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (TH)

In 2016 wordt actief uitvoering gegeven aan het in kaart brengen van de afvalketens in het samenwerkingsgebied. Doel hiervan is het voorkomen van milieuverontreiniging en milieucriminaliteit door het controleren van een aantal bedrijven op het omgaan, opslaan, verwerken, verhandelen, inzamelen en registreren van afvalstoffen. Hiervoor wordt onder meer de administratie van bedrijven doorlopen. De resultaten uit het project Autoherstelbedrijven worden eveneens gebruikt in dit project.

Malafide saneerders asbest (TH)

ODIJ voert de toezicht- en handhavingstaak met betrekking tot asbest uit voor gemeenten. Een groot aantal asbestsaneringen/-verwijderingen wordt nog niet gemeld of niet uitgevoerd conform de daarvoor geldende regelgeving. Dit kan in sommige gevallen aanzienlijke (gezondheids)risico's opleveren. In 2016 wordt specifiek ingezet op het opsporen van niet-gemelde asbestsaneringen door malafide saneerders. Daarin wordt nadrukkelijk samengewerkt met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en worden zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke middelen ingezet.

Vuurwerk (TH)

Ook in 2016 vinden vuurwerkcontroles plaats. Inmiddels raken bedrijven steeds meer gewend aan de wijze van toezicht waarbij een hoop gegevens (Uitgangspuntendocumenten, keuringsrapporten) vooraf wordt opgevraagd en vooraf een checklist moet worden ingevuld. Dat betekent dat de fysieke controles die nog worden uitgevoerd, vooral gericht kunnen worden op het gedrag van ondernemers bij de opslag en verkoop van vuurwerk.

Waterzuiveringsinstallaties (TH)

Waterzuiveringsbedrijven hebben zich met een MeerJarenAfspraak (MJA) verbonden tot het opstellen van een Energie Efficiëntie Plan (EEP), waarover zij vierjaarlijks rapporteren aan Agentschap NL. In deze plannen staan maatregelen opgenomen waarmee het energieverbruik bij RWZI's naar beneden moet worden gebracht.

ODIJ constateert tijdens controles bij RWZI's dat er zeker nog milieumaatregelen te nemen zijn die aanzienlijk kunnen bijdragen aan energiebesparing. In 2015 zijn de RWZI's gestart met het opstellen van nieuwe EEP's voor de periode 2017-2020. ODIJ wil in 2016 met de hoogheemraadschappen en Agentschap NL om tafel om deze EEP's te bekijken en te bezien in hoeverre de RWZI's de maatregelen uit de vigerende EEP's ook daadwerkelijk hebben uitgevoerd en wat dit voor effect heeft

gehad op het energieverbruik.

ODIJ kan niet handhaven op de EEP's, maar bijvoorbeeld wel op voorschriften in de vergunning of algemene regels die op energiebesparende maatregelen zien.

Oplosmiddeleninstallaties (TH)

In het verzorgingsgebied van ODIJ is een aantal bedrijven aanwezig dat activiteiten verricht met oplosmiddelen. Oplosmiddelen zijn nadelig voor de luchtkwaliteit en veroorzaken problemen zoals smog, aantasting van de ozonlaag en verzuring. Indien het verbruik van oplosmiddelen boven een bepaalde drempel uitkomt, is sprake van een oplosmiddeleninstallatie. Op dat moment is een bedrijf verplicht aan te tonen dat aan bepaalde emissiegrenswaarden wordt voldaan. Zij moeten dit doen door jaarlijks een oplosmiddelenboekhouding in te dienen. In de praktijk geschiedt dit niet altijd.

In 2016 wordt extra aandacht besteed aan de controle van de oplosmiddelenboekhouding bij de betreffende bedrijven in het werkgebied (± 15). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de verbetering van, of in ieder geval voorkomen van verslechtering van, de luchtkwaliteit in het werkgebied. Met een juiste registratie van de betreffende bedrijven en informatievoorziening kan ook aan de verplichte driejaarlijkse rapportage aan de Europese Commissie op dit vlak beter inhoud worden gegeven.

Ammoniakkoelinstallaties

Bij een aantal bedrijven, zoals schaatsbanen en koel- en vrieshuizen, wordt gebruik gemaakt van ammoniakkoelinstallaties. Ammoniak is een toxisch gas. Bij vrijkomen ontstaat een toxische wolk die zich in de omgeving verspreidt. Het risico is afhankelijk van de hoeveelheid ammoniak die in de installatie aanwezig is en de uitvoering van de installatie. In de omgevingsvergunningen en in het Activiteitenbesluit zijn voorschriften opgenomen om dit te voorkomen. Er is bij een aantal bedrijven ook maatwerkvoorschriften opgenomen om een zekere mate van deskundigheid binnen deze bedrijven te waarborgen.

Ketens (TH)

Asbest

Toezicht bij asbest wordt in beginsel geprioriteerd aan de hand van de risicoklasse van de sloop of sanering. Alle asbestmeldingen worden administratief afgehandeld, op een deel vindt daadwerkelijk fysiek toezicht plaats. Specifieke inzet vindt plaats op illegale (niet-gemelde saneringen). Op deze wijze wordt de beschikbare capaciteit daar ingezet waar de risico's op en van niet-naleving het grootst zijn.

Grondstromen

In samenwerking met handhavingspartners wordt ook in 2016 samengewerkt in het ketenproject "Grondstromen". In het kader van dit project worden bij

grondverzetbedrijven, aannemers, loonwerkers etc. controles uitgevoerd waarbij risicomomenten in de totale keten in beeld worden gebracht om daarop gerichte interventies te kunnen uitvoeren. Daarbij gaat het om administratief toezicht (doorlichten boekhouding), maar ook fysiek toezicht. Met toezicht in het kader van Bbk en Wbb (BUS-meldingen) wordt in 2016 een verdiepingsslag gemaakt.

Afval

De ketenaanpak afval richt zich op alle schakels: van het ontstaan tot en met verwijdering van afvalstromen, vervuilde grondstromen, secundaire grondstoffen of producten. Tijdens de processen van vergunningverlening toezicht en handhaving krijgt het toezicht vorm. Door een meer administratieve en ketengerichte benadering kunnen we de zwakke schakels in de keten beter opsporen en doelgerichter en doelmatiger handhaven. In 2016 richt ODIJ zich bijvoorbeeld specifiek bij autoherstelbedrijven op de afvoer van afvalstoffen.

Afvalwater

Gemeenten zijn bevoegd gezag voor indirecte lozingen op grond van de Wet milieubeheer en hoort daarmee tot het takenpakket dat ODIJ voor hen uitvoert. Het lozen vanuit particuliere huishoudens is geregeld met het Besluit lozing afvalwater huishoudens en is geen onderdeel van de uitvoering van ODIJ.

In 2016 worden meldingen op grond van het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) behandeld en wordt ingezet op optimalisatie van informatiestromen tussen Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waternet, Hoogheemraadschap Rijnland, provincie Noord Holland en betrokken gemeenten om zo de keten in beeld te houden.

2.6 Uitvoering gemeente Haarlem

Het centrum van Haarlem kent vooral detailhandel, horeca, zakelijke dienstverleners en publieke instellingen als scholen. Het belangrijkste bedrijventerrein is de Waarderpolder, waar grofweg 1.000 bedrijven zijn gevestigd, waaronder farmaceutische bedrijven, bouwnijverheidsbedrijven en lichte industrie.

2.6.1 Signaaltoezicht

Sinds 2008 werkt gemeente Haarlem aan de integrale benadering bij het uitvoeren van toezicht (bouwen, milieu, brandveiligheid, drank en horeca, bestemmingsplan). Voor deze andere beleidsvelden is in Haarlem een apart actieprogramma opgesteld door het college. De integrale benadering past binnen de ontwikkeling van ODIJ en wordt gecontinueerd.

2.6.2 Aandachtspunten toezicht en handhaving n.a.v. 2015

Toezicht in 2015 op brandveiligheid heeft relatief veel overtredingen gegenereerd. In 2016 wordt nadrukkelijk bekeken welke aanpak moet worden gehanteerd om het nalevingsgedrag op dit vlak te verbeteren.

2.6.3 Aandachtspunten vergunningverlening voor 2016

De afgelopen twee jaar is ingezet op actualisatie van vergunningen op het toepassen van de best beschikbare technieken voor externe veiligheid. Het blijkt in de praktijk lastige en langdurige processen omdat getornd wordt bestaande rechten. De verwachting is dat in 2016 de vergunningen van MSD, TEVA, Edilon, Cavex worden afgerond.

2.6.4 Programmering 2016

Product	
Omgevingsvergunning	9
Meldingen (Activiteitenbesluit, lozen buiten inrichtingen, mobiel breken)	50
Maatwerk en ontheffingen	5
Inrichtinggebonden controles	444
Ketenhandhaving asbest	600
Ketenhandhaving grondstromen (meldingen Bbk nog bij Haarlem zelf)	15
Bouwcontroles (bij het milieutoezicht bij bedrijven wordt standaard een controle bestaande bouw gedaan)	
Controles brandveiligheid (bij het milieutoezicht bij bedrijven worden een aantal brandveiligheidsaspecten standaard meegenomen)	
Klachten (prognose)	175
Ontheffingen routing (indien van toepassing) en laden en lossen	11
Evenementen o.a. Bevrijdingspop, Edit-festival, Jazz & More	

3. Uitvoering specialistische milieuregelgeving

Naast de wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving heeft Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) een breed spectrum aan wettelijke taken op het gebied van specialistische milieuregelgeving. Het betreft met name taken op het gebied van bodem, geluid, externe veiligheid en natuur en biodiversiteit. Gemeente Haarlem voert deze taken grotendeels zelf uit.

3.1 Bodem

Bescherming van de bodem is geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb) en het besluit Bodemkwaliteit (Bbk). De gemeente is bevoegd gezag Bbk voor de droge toepassing van grond en bagger. De gemeente is bevoegd gezag (Wbb) bij de aanpak van nieuwe bodemverontreiniging en niet-ernstige bodemverontreiniging. Provincie Noord-Holland is bevoegd gezag voor sanering van oude gevallen van ernstige bodemverontreiniging. Voor het grondgebied van Haarlem is dat de gemeente Haarlem.

3.2 Externe veiligheid

Binnen het werkgebied van ODIJ zijn bedrijven aanwezig waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en worden verwerkt. Naast deze opslagen van gevaarlijke stoffen vinden veel vervoersbewegingen plaats met gevaarlijke stoffen zowel per buisleiding als over de weg en slechts heel incidenteel nog vervoer van gevaarlijke stoffen naar Tata Steel over het spoor. In het kader van de Impuls Omgevingskwaliteit 2015 (IOV 2015) voor overheden voert ODIJ op dit gebied een aantal taken uit en vervult zij het regio-coördinatorschap voor de programmafinanciering.

Door de programmafinanciering wordt vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor alle gemeenten kwalitatief versterkt door het actualiseren en het optimaliseren van VTH op basis van landelijke ontwikkelingen zoals die rondom LPG en LNG, actualisatie van de vergunningen in relatie tot de PGS-richtlijnen. De outcome hiervan wordt verwerkt in het RRGs (risicoregistratie).

ODIJ voert risico-inventarisatie en risicoanalyses ten behoeve van omgevingsvergunningprocedures t.b.v. enerzijds ruimtelijke ontwikkelingen (o.a. bestemmingsplannen) en anderzijds BEVI-bedrijven uit. Tevens worden gemeenten ondersteund bij de aanpak van de saneringsopgave in het kader van de transportroutes, buisleidingen en inrichtingen. De inventarisaties op het gebied van structuurvisies en routing van 2015 zullen in 2016 leiden tot actuele EV-visies en routes voor het transport van gevaarlijke stoffen in gemeenten.

In 2016 wordt net als in 2015 een jaarlijkse evaluatie van de EV-situatie in de gemeenten binnen ons werkgebied opgesteld.

4. Milieubeleid en duurzaamheid

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) voert voor een groot aantal gemeenten beleidsvoorbereidende taken op het gebied luchtkwaliteit, mobiliteit en duurzaamheid uit. Hiertoe behoort onder meer het opstellen van periodieke plannen en programma's, zoals milieubeleidsplannen en duurzaamheidsprogramma's. Gemeente Haarlem voert deze taken grotendeels zelf uit. In dit kader wordt wel samengewerkt tussen Haarlem en ODIJ. Daarnaast zijn met verschillende gemeenten specifieke afspraken gemaakt over de uitvoering van taken op het gebied van energiebesparing die zijn voortgekomen uit de EnergieTop, waarin Haarlem ook participeert.

4.1 Energiebesparing "EnergieTop"

Meer dan veertig organisaties sloten in september 2013 het Energieakkoord voor duurzame groei, waaronder woningcorporaties, koepelorganisaties voor de industrie, de transportsector, de energiesector en de overheid. Naar aanleiding van het Nationale Energie Akkoord is in juni 2015 een EnergieTop georganiseerd in IJmuiden voor bestuurders, ondernemers en ambtenaren uit de regio's IJmond, Waterland en Zuid Kennemerland met als doel gezamenlijk te kijken naar concretisering van deze algemene nationale doelstellingen naar regionaal niveau. Naar aanleiding van deze bijeenkomst hebben de portefeuillehouders milieu een 6 tal projecten benoemd die in 2016 worden uitgevoerd. Het betreft concrete projecten op het gebied van energiebesparing bij scholen, sportverenigingen, gemeentelijke gebouwen, zorginstellingen, bedrijventerreinen en een impuls voor de aanleg van een warmtenet. Deze projecten zijn opgenomen in dit uitvoeringsprogramma.

Energiebesparing bij zorginstellingen

Voor zorginstellingen is een landelijke "Green Deal" afgesloten. In deze overeenkomst zijn prestaties neergelegd op het gebied van energiebesparing. ODIJ zal de zorginstellingen hierover informeren en verleiden om deel te nemen aan de Green deal. Instellingen die niet meedoen worden in het kader van de Wet milieubeheer gedwongen om de maatregelen te treffen.

Energiebesparing bij scholen

Ook voor scholen is een landelijke "Green Deal" afgesloten. Ook deze doelgroep zal worden verleid om mee te doen. En ook voor deze instellingen geldt dat in het kader van de Wet milieubeheer de besparingen kunnen worden afgedwongen.

Sportverenigingen

In navolging van de voetbalvereniging Stormvogels in Velsen zullen in de gemeenten sportverenigingen worden geselecteerd die ondersteuning krijgen bij het toepassen van duurzame maatregelen in hun vereniging.

Gemeentelijke Gebouwen (voorbeeldfunctie)

Per gemeente wordt in 2016 1 gebouw geselecteerd waarbij alle energiebesparingsopties worden toegepast. Doel is om de investeringen versus de opbrengsten inzichtelijk te maken (terugverdientijden) zodat een plan kan worden

opgesteld voor alle gemeentelijke gebouwen.

Opschalen van de Green Biz IJmond

Zoals hierboven beschreven. In de toezichtprojecten wordt energiebesparing een vast onderdeel.

Openbare verlichting

Het energiezuinig maken van de Openbare verlichting zal in 2016 eveneens een thema zijn waar een verbinding van kennis en ervaring in de verschillende gemeenten wordt samengebracht.

4.2 Regionale aanpak verduurzaming particulier woningbezit

Met Haarlem wordt regelmatig afgestemd inzake de regionale aanpak verduurzaming van particulier woningbezit.

5. Organisatie, beleid en ondersteuning

Naast de directe uitvoeringstaken wordt ook aan directe ondersteuning nog een aantal diensten verricht voor gemeenten en provincie.

5.1 Bedrijfsbureau

Onder het bedrijfsbureau vallen onder meer de afdelingen bestuursondersteuning, ICT, Juridische zaken, Financiën, P&O en Communicatie. Het bedrijfsbureau is verantwoordelijk voor:

- onderhoud van de verschillende informatiesystemen OpenWave, Decos, Nazca-i en Digitale Checklisten. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat archivering op een juiste wijze plaatsvindt, dat het bedrijfsstelsel up-to-date blijft en altijd inzicht kan worden geboden in de bodemsituatie in een gemeente;
- financiële verantwoording van subsidie- en andere geldstromen;
- opstellen van begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag;
- communicatie richting burgers en bedrijven middels website, social media en pers;
- administratieve inbedding (archivering, digitalisering en verkrijgen van substitutie) van dossiers van de nieuwe gemeenten en van de nieuwe taken die we voor gemeenten en provincie uitvoeren.

5.2 Accountmanagement

De accountmanagers van Omgevingsdienst IJmond onderhouden de reguliere contacten met de gemeenten en provincie en zijn vanuit gemeenten, provincie en Omgevingsdienst IJmond het eerste aanspreekpunt voor operationele zaken. In een groot aantal gemeenten zijn de accountmanagers een dagdeel of meerdere dagdelen per week fysiek aanwezig in het gemeentehuis. In 2015 is het accountmanagement intern geëvalueerd, in 2016 wordt deze taak verder geprofessionaliseerd.

5.3 Beleidsadvies en bestuursondersteuning

De strategisch beleidsadviseurs van Omgevingsdienst IJmond adviseren directie en bestuur over organisatie-brede projecten. De beleidsadviseurs zijn in 2016 verantwoordelijk voor de uitvoering van de volgende projecten:

- Afronding wijziging gemeenschappelijke regeling t.g.v. wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen;
- Vormgeven samenwerking met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de andere omgevingsdiensten in Noord-Holland;
- Evaluatie accountmanagement en stakeholdersmanagement;
- Begeleiding proces implementatie Omgevingswet;
- Toetreding DVO-gemeenten;
- borgen van kwaliteitscriteria 2.1 voor regionale uitvoeringsdiensten op proces, inhoud en kritieke massa, mede naar aanleiding van de Wet VTH;
- Integrale Wabo-taakuitvoering.